

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра історії України

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНЕ І КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ЖИТТЯ
МОЛОДІ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАПРИКІНЦІ 30-х – НА ПОЧАТКУ 40-х рр. ХХ ст.:
НА МАТЕРІАЛАХ ГАЗЕТИ «СТАЛІНСЬКА МОЛОДЬ»**

Виконав: студентка II курсу
спеціальності 014 Середня освіта (Історія)
Борідко Ольга

Керівник: **Олійник С. В.**,
кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії України

Кам'янець-Подільський – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І. ІСТОРИОГРАФІЯ, ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА.....	7
РОЗДІЛ ІІ. ПРЕСА ПРО РОБОТУ КОМПАРТІЙНИХ, КОМСОМОЛЬСЬКИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	16
РОЗДІЛ ІІІ. ЗАКЛАДИ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ.....	56
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	88

ВСТУП

Актуальність роботи. Засоби масової інформації відіграють значну роль у житті кожної особистості. Це твердження актуальне для всіх – громадян, представників різних соціумів, жителів певних регіонів, тобто всіх тих, які виконують різні соціальні ролі. Особистість включена у всі галузі суспільних відносин, які висвітлюються у ЗМІ. Останні охоплюють зв'язки людини з суспільством і його підсистемами. Вони розуміються як соціальні інститути, які виконують дуже важливі функції, пов'язані із збором, обробкою і поширенням інформації у глобальному масштабі. Важливою властивістю є можливість достатньо швидкого поширення серед чисельних, часто географічно розосереджених аудиторій і виокремлюється мобільністю і регулярністю поширення, практично одночасністю споживання. Варто пам'ятати, що поширювана інформація має обов'язково відповідати громадським інтересам. Розповсюдження інформаційного масиву є невід'ємною частиною духовних контактів представників людського суспільства. Воно виникло на певному етапі розвитку людського суспільства і активізувало безпосередню міжособистісну комунікацію.

Згальноприйнятою є думка, що головними засобами масової інформації є газети і журнали, роль яких в житті соціуму неоцінена, з чим ми цілком солідарні. Вони є важливим засобом матеріального збереження і передачі прийдешнім поколінням попередніх здобутків у галузях науки і культури. Журнали і газети для людей будь-якого віку є джерелом знань. Вони допомагають краще осягнути проблеми, пов'язані з оцінкою сущого життя, зрозуміти закони відносин у суспільстві і природні явища. Незаперечною є роль преси у формуванні соціальних і моральних ідеалів людей, для засвоєння ними норм суспільної поведінки. Запропоноване автором твердження властиве як для сьогоденної дійсності, так і для попередніх десятиліть, зокрема періоду 1920-1930-х рр., коли більшовики, нехтуючи будь-якими громадянськими правами, використовували політику диктату і «будували соціалізм», який, на думку правлячих кіл, на середину останнього передвоєнного десятиліття успішно побудували. Складовою політики радянського режиму були цензурні утиски радянських періодичних видань. Водночас, на сторінках цих видань

міститься маса цікавих фактів. Звісно, потрібно відкидати ідеологічні штампи, якими всі тогочасні газети і журнали були перевантаженими. Наша робота присвячена аналізу молодіжного періодичного видання Поділля, а саме газеті «Сталінська молодь», у якій міститься низка свідчень про громадсько-політичне, соціально-економічне і культурно-освітнє життя молоді краю. Вишевикладене дає підстави зробити висновок має незаперечну актуальність теми магістерського дослідження.

Не заперечним аргументом на користь необхідності вивчення запропонованої нами теми виступає проблематика одного з найбільш радикального суспільного феномену – молоді. У всі часи молодь представлялася «майбутнім нації» і, зважаючи на це, представляє собою особливо цінну суспільне верству. Молоде покоління задіяне у виробництві матеріальних і духовних благ, у соціальних відносинах, посідаючи у них важливе місце. Становище молоді в суспільстві і ступінь її участі у розвитку соціального середовища залежить від багатьох чинників, насамперед від державної політики, і, звісно, від власної активної життєвої позиції. Молодь завжди має пам'ятати історичні уроки, враховувати досвід поколінь, після чого можна планувати і будувати своє майбутнє. Все це разом взяте убезпечить від подальших промахів і помилок. Окрім того, суспільство і держава повинні завжди зважати молодь, як суб'єкт історії, який, є, як вже зазначалося, головним чинником змін, як соціальну цінність. Відрадно, що у нашій державі сконструйована ефективна концепція молодіжної політики, яка являє собою цілеспрямовану діяльність органів державної влади, громадських об'єднань та низки інших соціальних інститутів щодо вирішення проблем молоді в багатьох сферах її життєдіяльності. Нині держава пропонує різні заходи, програми, які забезпечують можливість реалізації потенціалу молодого покоління, як соціального, так й інтелектуального, культурного та економічного. Молоде покоління творить інноваційну діяльність і вносить посильний внесок у творчий потенціал розвитку українського суспільства. Крім того, молоді люди, використовуючи свої креативні здібності, думки, пропозиції, творять нові об'єднання, організації та рухи. Власне висловленні цнами ці складові й обумовили вибір теми магістерської роботи.

Мета і завдання дослідження. На основі наукового аналізу матеріалів газети «Сталінська молодь» комплексно дослідити громадсько-політичне та культурно-освітнє життя молоді Кам'янець-Подільської області наприкінці 1930-х – на початку 1940-х рр.

Реалізація мети конкретизується такими завданнями:

- проаналізувати стан вивчення теми і визначити рівень її наукового осмислення, узагальнити історіографічні здобутки, дати оцінку джерельної бази;
- на конкретних прикладах показати політосвітню роботу партійних і комсомольських осередків у молодіжному середовищі;
- з'ясувати основні напрямки громадської діяльності молоді Подільського регіону;
- охарактеризувати роботу молодих людей у масових добровільних товариствах, показати їхню роль у творенні періодичних видань, зокрема стінгазет;
- показати участь молоді у різних загальнодержавних кампаніях;
- з'ясувати опозиційні антирадянські настрої молоді;
- з'ясувати роль у житті подільської молоді освітніх, культурних і спортивних закладів.

Об'єктом дослідження є молодь Кам'янець-Подільської області.

Предметом вивчення є громадсько-політична та культурно-освітньої діяльності молоді Кам'янець-Подільської області наприкінці 30-х – на початку 40-х рр. ХХ ст.

Хронологічні рамки дослідження охоплюють кінець 1930-х –початок 1940-х рр. Нижню межу пов'язується із виходом у світ у 1938 р. перших номерів газети «Сталінська молодь». Верхня межа визначається кінцем квітня – початком травня 1941 р., коли редакцію досліджуваного молодіжного періодичного видання було передислоковано із Кам'янця-Подільського до Проскурова.

Територіальні межі роботи охоплюють територію Кам'янець-Подільської області.

Методи досліджень. У процесі дослідження теми ми використали низку загальнонаукових методів, у т.ч. синтез, аналіз, дедукція та індукція, діалектичний метод, методи аналогії і порівняння. Було застосовано також чимало спеціально-

історичних методів історичного дослідження, зокрема, проблемно-хронологічний, історико-генетичний, ретроспективний, історико-типологічний, структурно-функціональний, історико-періодизації, порівняльний.

Наукова новизна і теоретичне значення отриманих результатів полягають у комплексному дослідженні матеріалів газети «Сталінська молодь», зокрема громадсько-політичної та культурно-освітньої діяльності молоді наприкінці 30-х – на початку 40-х рр. ХХ ст.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що опрацьований матеріал, теоретичні обґрунтування, узагальнення і висновки, які містяться у дипломній роботі магістра стануть у нагоді при написанні узагальнювальних праць з історії освіти України, загалом; у підготовці та розробці спецкурсів з історії України та історії української культури.

Апробація матеріалів роботи. Деякі положення та висновки магістерської роботи оприлюднені автором на звітній науковій конференції студентів і магістрантів університету у вересні 2021 р.

Публікації. З теми дослідження здійснено 1 публікацію: Борідко О. Діяльність Кам'янець-Подільського державного учительського інституту наприкінці 30-х - на початку 40-х рр. ХХ ст.: на матеріалах газети «Сталінська молодь» // Наукові праці студентів та магістрантів історичного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / [редкол.: О.М. Федьков (гол.), О.Б. Комарніцький (відп.ред.), О.В. Віннічук та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2022. Вип. 19. С. 31-35

Брала участь у науковій конференції студентів і магістрантів за підсумками наукових робіт у 2022-2023 навчальному році, 4 квітня 2023р. // Військово-оборонна робота серед молоді Кам'янець-Подільської області наприкінці 30-х – на початку 40-х рр. ХХ ст.: на матеріалах газети «Сталінська молодь». Ольга БОРИДКО, студентка 1 курсу магістратури історичного факультету. Науковий керівник Олександр КОМАРНИЦЬКИЙ, доктор історичних наук, професор.

Структура роботи визначається змістом проблеми, поставленою метою та завданнями дослідження. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків (26 сторінок, 365 позицій). Обсяг основного тексту становить 87 сторінок, загальний – 112.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі комплексно і всебічно проаналізовано матеріали газети «Сталінська молодь», що дало можливість теоретично узагальнити і вирішити наукову проблеми, яка вперше вирішується в історичній науці. Використавши, матеріали цього періодичного видання ми дослідили про громадсько-політичне і культурно-освітнє життя молоді Кам'янець-Подільської області наприкінці 30-х – на початку 40-х рр. ХХ ст. Дана проблема лише частково досліджувалася сучасними українськими вченими. Переважно вони обмежувалися використанням поодиноких матеріалів із газети. Комплексні видання із цієї теми відсутні. Використання наявної наукової літератури, матеріалів періодичного видання, що досліджується, залучення комплексу низки принципів і методів історичного пізнання забезпечили виконання поставлених нами завдань і уможливили такі висновки.

Пріоритетним напрямком політики більшовицького режиму було виховання молодого покоління у марксистсько-ленінському дусі, формування свідомого політично «підкованого» громадянина, який мав жити у новому благодатному комуністичному суспільстві. Було поставлено завдання готувати з комуністичного та пролетарського складу молоді теоретично освічених і вихованих в дусі матеріалістичного світогляду борців за побудову комунізму.

Роботу із підготовки ідейної молоді очолили партійні та комсомольські організації. Це стосується як обласних, так і районних, міських і сільських, виробничих осередків. Представники молоді були представлені і в місцевих виборних органах. Нерідко на сторінках газети, незважаючи на її ідеологічну заангажованість, зазначалося про успішну представницьку роботу молодих людей. Їх залучали до участі у зборах осередків, компартійних і комсомольських конференціях, зборах комсомольського актив тощо.

Одним із пріоритетів у роботі партійних і комсомольських організацій була робота із залучення молоді до вивчення партійних документів, матеріалів пленумів і з'їздів, сталінської «Історії ВКП(б)». Водночас, мали місце випадки, коли молодь ігнорувала вивчення компартійної ідеології, насамперед, через те, що рівень підготовки осіб, які мали навчати був низьким. На низці підприємств та організацій

почали діяти партійні та інші ідеологічні гуртки. Тут мали місце проблеми аналогічні до вищезазначеного: більшість гуртків не мали пропагандистів, внаслідок чого в деяких з них не проводилися заняття. Мали місце ряд інших форм ідеологічної роботи: розпочав свою роботу університет вихідного дня (заняття відбувалися упродовж року по вихідних днях), працював семінар для підвищення політичного рівня активу, організована школа радянського активу, де навчалися депутати сільської ради та комсомольські актив.

Однією із основних форм ідеологічної роботи було проведення лекцій. Особливого значення ідеологічна робота набувала під час проведення весняних та осінніх польових робіт. Така робота, на думку владних органів мала підняти «бойових дух» селян. Владні органи залучали молодь до хлібозаготівель, які відбувалися із великими складнощами. На, думку більшовиків, у багатьох колгоспах панували антидержавні тенденції, вони чинили опір виконанню державних зобов'язань.

Одним із важелів активізації ідеологічної роботи була організація соціалістичного змагання, у ході якого різні молодіжні колективи боролися за виконання взятих на себе зобов'язань. Після завершення змагання підводилися його підсумки. Як правило, у газеті подавалися розлогі звіти про значні успіхи і перевиконання плану у 2-2,5 рази. Провали у виконанні плану, як правило замовчувалися. Організовувалися також змагання у ході весняної сівби і осінньої збиральної кампанії. Значна увага приділялася розгортанню стаханівського руху.

Стимулом до нових звершень для молоді області була участь у Всесоюзній сільськогосподарській виставці, участь у якій для подолян була небезуспішною: вони здобували медалі різного гатунку.

Жителів міст і сіл області залучали до різних кампаній, зокрема до передплат різних державних позик. Звісно, масштабність, факти добровільності і одностайності у передплаті цих позик із великою вірогідністю можна поставити під сумнів. У газеті наводилися поодинокі факти, коли власники облігацій позики отримували виграші.

Влада передовиків виробництва морально стимулювала. У газеті «Сталінська молодь» запровадили рубрику «Дошка пошани», кращих працівників області нагородили орденами і медалями. Матеріальним стимулом було отримання збільшеної зарплати через перевиконання норми і економії пального. Завдяки каторжній праці «поліпшувався добробут» молодих людей, які за ці кошти могли придбати нові костюми, велосипеди, бібліотеки художньої літератури і багато інших цінних речей. Одним із стимулів було висунення молоді на керівні посади посади голів колгоспів, бригадирів, голів сільрад.

Щорічно відзначали державні свята, на які мобілізували значні маси молоді. На сторінках газети показово передавали піднесені емоції, які супроводжували учасників святкування. Ми можемо лише здогадуватися наскільки добровільно люди йшли на ці святкування. Фактично їх зганяли на демонстрації. Зокрема, відзначали Міжнародний день солідарності трудящих 1 травня, річниці Жовтневої революції, День Конституції, Червоної армії, військово-морського флоту СРСР, авіації, Міжнародний юнацький день, 20-річчя комсомолу. Значна увага приділялася вшануванню пам'яті «вождя світового пролетаріату» В. Леніна (йому масово споруджували пам'ятники, щорічно у січні відбувалися ленінські дні, у ході яких проводили лекції, бесіди, влаштовували виставки, різні семінари). Вшановували пам'ять визначних представників культури, зокрема Тараса Шевченка, Шолом-Алейхема, Миколи Гоголя, Миколи Островського, Максима Горького тощо. Молодь області відгукнулася на загибель Героїв Радянського Союзу Анатолія Серова і Поліни Осипенко.

Влада акцентувала увагу на розгортанні антирелігійної роботи: було відкрито кабінет антирелігійної роботи, працювала антирелігійна бібліотека, проводилися заняття гуртків юних безбожників, функціонували осередки Спілки воєвничих безбожників, відбувалися бесіди тощо. Все ж у багатьох дописах йшлося про те, що молодь часто не сприймала антирелігійну політику влади.

На підприємствах, у колгоспах відбувалися збори, присвячені подіям міжнародного рівня. Зокрема, обговорювали погроми фашистів єврейського населення Німеччини. Жителі області за підказкою владних органів вітали кроки

радянської дипломатії щодо розширення радянських кордонів, тим самим ставали співучасниками радянської загарбницької політики. Активізовувалася інтернаціональна робота, зокрема працювали первинні організації Міжнародної організації допомоги робітникам. Молодь області контактувала із колегами із радянських республік, зокрема, запозичили метод колгоспників узбецького міста Фергани, після чого райкоми комсомолу організували у колгоспах комсомольські бригади із будівництва шляхів.

Частина молоді не сприймала сталінську політику, внаслідок чого у них формувалися опозиційні настрої. Цікаво, що влада не пошкодувала своїх власних кадрів, зокрема першого секретаря обкому ЛКСМУ Єременка. Серед комсомольців навіть у той час (1939-1941 рр.), коли хвиля сталінських репресій пішла на спад, знайшли «підсобників ворога», «синів крупних куркулів і політично небезпечних, спекулянтів, пройдисвітів». У той час практикували доноси на членів комітетів комсомолу, які не заслуговували на політичне довір'я. Частина тих, хто писав скарги-наклепи пізніше були засуджені за наклепи.

Під значним впливом ідеологічного диктату перебувала громадська робота. Однією із найбільш масових громадських організацій було ТСОАіахім. Тсоавіахімівці склали нормативи на оборонні значки «Протиповітряної і хімічної оборони», «Готовий до санітарної оборони» «Готовий до праці та оборони». Працювали планерні, стрілецькі і санітарні гуртки, гурток з вивчення ручного кулемета, школа снайперів, колгоспні хата оборони. Оборонні осередки організовували військові походи. Молодих людей мобілізували до обговорення листів від учасників боїв у районі озера Хасан, а також учасників радянсько-фінської війни. Організовували зустрічі із бійцями, які брали участь у воєнних кампаніях. Частина молоді виявляли ініціативу навчатися у військових училищах.

Діяли також осередки товариства Українського Червоного Хреста. працювати курси медсестер. Значну увагу приділяли вивченню техніки: молоді люди навчалися у школі шоферів, трактористів, комбайнерів. У селах працювали агрономічні школи і гуртки, школа аграрно-технічного навчання. Частина молоді опановували радіо

курси, навчалися на радистів-операторів. Чимало молодих людей, відгукуючись на заклики партійних і комсомольських організацій, покидали свої рідні краї і виїжджали на роботу за межі України.

Одним із пріоритетів комуністичного режиму було підняття культурного рівня населення. Одним із тих, хто мав реалізовувати це завдання була робітнича і колгоспна молодь. У цей час, зростала кількість загальноосвітніх закладів, і, відповідно, кількість учнів, збільшувалася кількість шкіл-новобудов. У газеті розповідається про різні форми надання освітніх послуг: вечірні школи, школи дорослих, в яких трудящі без відриву від виробництва здобували освіту. Необхідно було завершити ліквідацію неписьменності і малописьменності, оскільки у багатьох районах було чимало дорослого населення, яке було неграмотним, хоча влада і звітувала про величезні зрушення у питанні ліквідації неписьменності. Працювали школи інклюзивної освіти, продовжили свою роботу, чи було створено, середньо-спеціальні заклади освіти, активізувалася робота із прийому у школи фабрично-заводського навчання. Було відновлено роботу закладу вищої педагогічної освіти: у 1939 р. було відкрито Кам'янець-Подільський державний учительський інститут. Нашу увагу привернули публікації, пов'язані із знахідками раритетних речей (бивень мамонта, глечики періоду трипільської культури, жіночі статуетки епохи матриархату). У музеях області організовували виставки, присвячені історичним подіям. На сторінках видання йшлося про необхідність провести загальноміську історико-краєзнавчу конференцію.

Молодь мала можливість відвідувати театральні постановки. У Кам'янці-Подільському працював обласний театр ім. Петровського, а в районах області функціонували колгоспні театри. Великим був інтерес до гастрольного сезону. Перед жителями області виступали трупи із Москви, Мінська, Києва, Харкова, Вінниці тощо. У містах і селах працювали драматичні гуртки. При обласній філармонії функціонували художні творчі колективи (хорова капелла, колектив бандуристів). Регулярно відбувалися концерти колективів художньої самодіяльності. Популярність у населення користувалися мистецькі вечори.

У Кам'янці-Подільському, Проскурові і Сатанові працювали кінотеатри, які часто були переповненими. В інших районах області користувалися звуковими кінопересувками. Регулярно відбувалися обласні спортивні змагання, а також змагання з різних видів спорту: велоспорту, шахмат і шашок, футболу, лижного спорту, гімнастики.

Влада робила певні кроки, хоч і не достатні, щодо вдосконалення соціальної інфраструктури, що певною мірою є складовою матеріальної культури. Насамперед, це стосується житлового будівництва, асфальтування доріг, спорудження водогону, розширення сітки колгоспних електростанцій, спорудження нових магазинів, родильних будинків, будинків культури, медпунктів, дитячих ясел тощо. Певна увага приділялася організації відпочинку і оздоровленню.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ:**Матеріали періодичної преси**

1. Агітатори в цехах // Сталінська молодь. Орган Кам'янець-Подільського обкому і міськкому ЛКСМУ. Кам'янець-Подільський, 1940. 24 травня. №70 (371). С. 1.
2. Агітатори роз'яснюють виборчий закон // Сталінська молодь. 1939. 12 серпня. №112 (244). С. 1.
3. Айзенштат Б. Дитячий санаторій // Сталінська молодь. 1940. 24 травня. №70 (371). С. 4.
4. Антирелігійна пропаганда // Сталінська молодь. 1938. 4 вересня. №76. С. 1.
5. Антирелігійний кабінет // Сталінська молодь. 1940. 26 січня. №13 (324). С. 4.
6. Асфальт у райцентрі // Сталінська молодь. 1938. 20 жовтня. №99. С. 4.
7. Атаманюк О. Оборонні подарунки вітчизні // Сталінська молодь. 1941. 23 квітня. №50 (520). С. 1.
8. Без відриву від виробництва – середню освіту // Сталінська молодь. 1939. 22 червня. №87 (219). С. 1.
9. Бібліотека колгоспу // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
10. Білий П. Колгоспний духовий оркестр // Сталінська молодь. 1940. 30 березня. №44 (344). С. 4.
11. Білик Ф. В хаті оборони // Сталінська молодь. 1940. 15 грудня. №164 (465). С. 2.
12. Більше уваги роботі гуртків // Сталінська молодь. 1940. 12 лютого. №21 (332). С. 1.
13. Бінковський М. Всемірно розвивати лижний спорт // Сталінська молодь. 1940. 18 лютого. №24 (335). С. 2.

14. Блажук М. Когоспники їдуть на торфорозробку // Сталінська молодь. 1940. 28 березня. №43 (343). С. 3.
15. Блажук М. О. Новий сільмаг // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
16. Блятон М. Г. Подвоємо урожай зернових і технічних культур в 1940 році // Сталінська молодь. 1940. 8 січня. №4 (315). С. 3.
17. Бовкун. Новий фізкультурний зал // Сталінська молодь. 1938. 14 грудня. №124. С. 4.
18. Бовкун М. Лекція про міжнародне становище // Сталінська молодь. 1938. 18 жовтня. №98. С. 4.
19. Боднарчук. Новий медичний пункт // Сталінська молодь. 1940. 21 серпня. №113 (414). С. 4.
20. Болкун М. 40 лекцій // Сталінська молодь. 1939. 22 липня. №102 (234). С. 4.
21. Бондар Ю. Висока політична активність // Сталінська молодь. 1941. 8 березня. №30 (500). С. 4.
22. Бройтман М. Школа піонервожатих // Сталінська молодь. 1940. 21 серпня. №113 (414). С. 4.
23. Буговий М. Прогульщики перед судом // Сталінська молодь. 1940. 9 серпня. №108 (409). С. 2.
24. Будзей О. П'ять спогадів про Кам'янець // Подолянин. Кам'янець-Подільський, 2016. 22 квітня.
25. Будзей О. Пляж на Смотричі // Подолянин. 2006. 9 червня.
26. Будівництво будинку культури // Сталінська молодь. 1938. 20 жовтня. №99. С. 4.
27. Булатов М. Перша обласна олімпіада колгоспно-радгоспних театрів // Сталінська молодь. 1939. 4 червня. №78 (210). С. 4.
28. Буяльський В. Наслідки неорганізованості // Сталінська молодь. 1939. 6 серпня. №109 (241). С. 2.

29. Бюджет молодого стахановця // Сталінська молодь. 1938. 12 квітня. №6. С. 3.
30. В клубі працівників торгівлі // Сталінська молодь. 1939. 24 травня. №73 (205). С. 4.
31. В обкомі ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1938. 16 квітня. №8. С. 4.
32. В обкомі ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1941. 5 березня. №29 (499). С. 2
33. В обкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1941. 16 березня. №34 (504). С. 1.
34. Велика активність // Сталінська молодь. 1938. 20 жовтня. №99. С. 2.
35. Велике піднесення // Сталінська молодь. 1938. 14 вересня. №81. С. 1.
36. Велике піднесення // Сталінська молодь. 1938. 16 вересня. №82. С. 2.
37. Велике піднесення // Сталінська молодь. 1940. 4 серпня. №106 (407). С. 1.
38. Великий попит на книгу «Історія ВКП(б)» // Сталінська молодь. 1938. 12 листопада. №109. С. 4.
39. Великий успіх кінофільму «Великий громадянин» // Сталінська молодь. 1940. 4 лютого. №17 (328). С. 4.
40. Великий успіх кінофільму «Щорс» // Сталінська молодь. 1939. 12 травня. №67 (199). С.4.
41. Велоночні змагання // Сталінська молодь. 1938. 10 жовтня. №94. С. 4.
42. Велопробіг Волочиськ – Сатанів // Сталінська молодь. 1939. 30 серпня. №121 (253). С. 4.
43. Веселий М. Колгоспний агрогурток // Сталінська молодь. 1938. 14 грудня. №124. С. 4.
44. Веселий М. Колгоспний агрогурток // Сталінська молодь. 1938. 18 грудня. №126. С. 4.
45. Весело і радісно відсвяткували Першотравень трудящі прикордонної Кам'янецьчини // Сталінська молодь. 1939. 4 травня. №63 (195). С. 4.
46. Вечір пам'яті Шолом-Алейхема // Сталінська молодь. 1938. 1 грудня. №118. С. 4

47. Вечір поета-орденоносця // Сталінська молодь. 1941. 24 січня. №11 (481). С. 4.
48. Вивчають Положення про вибори // Сталінська молодь. 1939. 16 серпня. №114 (246). С. 2.
49. Виграш в 1000 карбованців // Сталінська молодь. 1939. 2 серпня. №107 (239). С. 4.
50. Викликаємо на змагання // Сталінська молодь. 1938. 28 вересня. №88. С. 3.
51. виправити помилки в пропагандистській роботі // Сталінська молодь. 1939. 18 травня. №70 (202). С. 1.
52. Випуск курсантів обласної школи комбайнерів // Сталінська молодь. 1939. 28 травня. №75 (207). С. 4.
53. Висока нагорода // Сталінська молодь. 1939. 8 травня. №65 (197). С. 1.
54. Виставка «Героїзм російського народу» // Сталінська молодь. 1938. 20 жовтня. №99. С. 3.
55. Виставка, присвячена полтавській битві // Сталінська молодь. 1939. 10 липня. №96 (228). С. 4.
56. Виставки, доповіді // Сталінська молодь. 1941. 15 січня. №7 (477). С. 4.
57. Вихідний день у райцентрі // Сталінська молодь. 1939. 8 липня. №95 (227). С. 4.
58. Виховувати молодь в комуністичному дусі – наше завдання // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 1.
59. Від Оргкомітету ЦВК УРСР по Кам'янець-Подільській області // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 1.
60. Відкрилась III обласна конференція ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1940. 22 вересня. №127 (428). С. 1.
61. Відкриття пам'ятника Леніну // Сталінська молодь. 1940. 4 травня. №60 (361). С. 4.
62. Військовізований похід // Сталінська молодь. 1939. 26 серпня. №119 (251). С. 2.

63. Водзінський І. Д. Піонерська допомога на сівбі // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 4.
64. Вперед, до нових перемог комунізму! // Сталінська молодь. 1940. 20 вересня. №126 (427). С. 1.
65. Вчителі-лектори // Сталінська молодь. 1940. 8 січня. №4 (315). С. 4.
66. Газеті «Сталінська молодь» // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 1.
67. Гастролі Білоруського єврейського театру // Сталінська молодь. 1939. 16 липня. №99 (231). С. 4.
68. Гастролі робітничо-колгоспного театру // Сталінська молодь. 1938. 12 жовтня. №95. С. 4.
69. Гастролі театру музкомедії // Сталінська молодь. 1939. 6 червня. №79 (211). С. 4.
70. Герой Хасана у своїх земляків // Сталінська молодь. 1938. 26 грудня. №130. С. 1.
71. Гершгорін. Комсомольці вступають у кандидати ВКП(б) // Сталінська молодь. 1939. 10 травня. №66 (198). С. 3.
72. Гойхман Й., Корфін Т. Великий літературний вечір // Сталінська молодь. 1938. 1 грудня. №118. С. 4.
73. Голодрігер М. Стахановська праця // Сталінська молодь. 1939. 20 травня. №71 (203). С. 2.
74. Голодрігер М. У школі глухонімих // Сталінська молодь. 1939. 18 червня. №95 (217). С. 4.
75. Голуб М. Обласні змагання колгоспників-фізкультурників // Сталінська молодь. 1938. 16 вересня. №82. С. 4.
76. Горбатюк Т. Використаємо 40 тися курей // Сталінська молодь. 1941. 12 березня. №32 (502). С. 2.
77. Горільченко Г. Народна освіта // Сталінська молодь. 1941. 2 квітня. №41 (511). С. 2.

78. Грицик Г. Ростуть ряди значкістів // Сталінська молодь. 1939. 10 червня. №81 (213). С. 4.
79. Грох М. З новими показниками // Сталінська молодь. 1938. 16 квітня. №8. С. 1.
80. Грох М. Заводська бібліотека // Сталінська молодь. 1938. 14 грудня. №124. С. 4.
81. Гуменний В. Курси агітаторів // Сталінська молодь. 1940. 17 листопада. №152 (453). С. 4.
82. Дайчман Л. Іспит на витривалість // Сталінська молодь. 1941. 29 січня. №13 (483). С. 1.
83. День всенародного торжества // Сталінська молодь. 1940. 8 грудня. №161 (462). С. 1.
84. Дівчата-комсомолки їдуть на Далекий Схід // Сталінська молодь. 1939. 6 липня. №94 (226). С. 3.
85. До 125-річчя з дня народження Шевченка // Сталінська молодь. 1938. 2 листопада. №105. С. 3.
86. До ленінських днів // Сталінська молодь. 1940. 8 червня. №4 (315). С. 1.
87. Добровольський. Гурткам художньої самодіяльності потрібна допомога // Сталінська молодь. 1939. 28 травня. №75 (207). С. 3.
88. Дошка пошани // Сталінська молодь. 1938. 2 вересня. №75. С. 1.
89. Дошка пошани // Сталінська молодь. 1938. 22 вересня. №85. С. 1.
90. Дуб. Відважний вчинок // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
91. Дубіна В. Розгортається хлібоздача // Сталінська молодь. 1940. 14 серпня. №110 (411). С. 1.
92. Дядюк А. Колгоспна агрошкола // Сталінська молодь. 1940. 8 січня. №4 (315). С. 4.
93. Екскурсія вчителів на батьківщину товариша Сталіна // Сталінська молодь. 1939. 22 серпня. №117 (249). С. 4.

94. Елкін Г. Школа радянського активу // Сталінська молодь. 1940. 24 листопада. №155 (456). С. 4.
95. Єременко Ю. В боротьбі за високі сталінські врожаї // Сталінська молодь. 1938. 6 квітня. №3. С. 2.
96. Єфімов В. Обрали кращих // Сталінська молодь. 1940. 8 вересня. №121 (422). С. 2.
97. Желавський Й., Василевський Й. Комсомольці в авангарді // Сталінська молодь. 1939. 12 травня. №67 (199). С. 3
98. Житлове будівництво в 1940 році // Сталінська молодь. 1940. 10 березня. №34 (345). С. 4.
99. З міст і сіл нашої області // Сталінська молодь. 1940. 4 травня. №60 (361). С. 4.
100. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1940. 8 лютого. №19 (330). С. 2.
101. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1940. 10 лютого. №20 (331). С. 1.
102. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1940. 10 березня. №34 (345). С. 4.
103. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1940. 16 березня. №37 (348). С. 4.
104. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1940. 28 березня. №43 (343). С. 4.
105. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1940. 7 серпня. №107 (408). С. 2.
106. З міст і сіл області // Сталінська молодь. 1941. 21 березня. №36 (506). С. 4.
107. З. Л. Колгоспні бандуристи // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
108. За високі врожаї // Сталінська молодь. 1938. 22 квітня. №11. С. 4.
109. Задворний К. В. Масовий вечір у фельдшерській школі // Сталінська молодь. 1938. 10 квітня. №5. С. 4.

110. Закінчилася третя обласна партконференція // Сталінська молодь. 1940. 6 березня. №32 (343). С. 2.
111. Закінчилась олімпіада художньої самодіяльності // Сталінська молодь. 1938. 16 грудня. №125. С. 4.
112. Закінчилися санітарно-хемічні змагання // Сталінська молодь. 1938. 28 вересня. №88. С. 4.
113. Закрилась перша сесія Кам'янець-Подільської обласної Ради // Сталінська молодь. 1940. 8 січня. №4 (315). С. 1.
114. Залевський В. П. Зростає культура колгоспних сіл// Сталінська молодь. 1939. 8 травня. №65 (197). С. 3.
115. Заробіток тракториста-стахановця // Сталінська молодь. 1938. 12 листопада. №109. С. 4.
116. Зафран Й. Вивчають рішення XVIII з'їзду ВКП(б) // Сталінська молодь. 1939. 20 травня. №71 (203). С. 2.
117. Зафран И. Вивчають творчість поета // Сталінська молодь. 1938. 12 вересня. №80. С. 3.
118. Збаравський В. Змагання в колгоспі // Сталінська молодь. 1941. 17 січня. №8 (478). С. 3.
119. Збори активу Кам'янець-Подільської організації КП(б)У // Сталінська молодь. 1940. 23 серпня. №114 (415). С. 1.
120. Зведення про хід збирання хлібів // Сталінська молодь. 1940. 2 серпня. №105 (406). С. 1.
121. Земляки вшанували пам'ять Миколи Островського // Сталінська молодь. 1938. 24 грудня. №129. С. 4.
122. Зльот сількорівського активу // Сталінська молодь. 1939. 30 серпня. №121 (253). С. 4.
123. Знати історію рідного міста // Сталінська молодь. 1941. 25 квітня. №51 (521). С. 2.
124. Зонюк Й. Скульптори // Сталінська молодь. 1940. 14 лютого. №22 (333). С. 1.

125. Зорін М. Великий успіх // Сталінська молодь. 1941. 17 січня. №8 (478). С. 2.
126. Зразковий драматичний гурток // Сталінська молодь. 1938. 28 вересня. №88. С. 4.
127. Зразковий комсомольський магазин // Сталінська молодь. 1940. 22 березня. №40 (341). С. 4.
128. Зубик П. Колгоспний рибовод // Сталінська молодь. 1940. 28 травня. №72 (373). С. 3.
129. Зустріч з учасником боїв // Сталінська молодь. 1940. 15 вересня. №124 (425). С. 3.
130. Зустріч з учасником боїв в районі озера Хасан // Сталінська молодь. 1938. 14 листопада. №110. С. 4.
131. Ігнатенко Г. Антирелігійній пропаганді – більшовицьку увагу // Сталінська молодь. 1940. 14 лютого. №22 (333). С. 2.
132. Ігнатенко Г. Майбутні студенти // Сталінська молодь. 1940. 14 серпня. №110 (411). С. 1.
133. Ільницький В. Випуск радистів-операторів // Сталінська молодь. 1940. 1 вересня. №118 (419). С. 4.
134. Ініціатива сількорів // Сталінська молодь. 1940. 10 березня. №34 (345). С. 4.
135. К. І. Утворено гурток МОПРу // Сталінська молодь. 1938. 24 грудня. №129. С. 3.
136. Калюжний Д. Масові вечори // Сталінська молодь. 1940. 30 серпня. №117 (48). С. 4.
137. Кам'янець-Подільський обласний відділ народів // Сталінська молодь. 1939. 14 липня. №98 (230). С. 4.
138. Кам'яничині – зразкові шляхи // Сталінська молодь. 1941. 5 березня. №29 (499). С. 1
139. Каплун Б. Комсомол Кам'яничини // Сталінська молодь. 1940. 20 вересня. №126 (427). С. 2-3.

140. Карпович. Самодіяльність учнів // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 4.
141. Карпович М. Школа снайперів // Сталінська молодь. 1938. 12 жовтня. №95. С. 1.
142. Касієр Д., Писак В. Військовий похід комсомольців // Сталінська молодь. 1940. 22 листопада. №154 (455). С. 3.
143. Кепко. Урочисті вечори // Сталінська молодь. 1940. 8 грудня. №161 (462). С. 1.
144. Керувати змаганням молоді // Сталінська молодь. 1938. 4 жовтня. №91. С. 3.
145. Київський театр Червоної Армії у Проскуріві // Сталінська молодь. 1939. 24 липня. №103 (235). С. 4.
146. Кінопересувка у районі // Сталінська молодь. 1940. 8 травня. №62 (363). С. 4.
147. Ковальський П. Ростуть заощадження // Сталінська молодь. 1940. 8 січня. №4 (315). С. 4.
148. Кожному колгоспу хату оборони // Сталінська молодь. 1939. 22 серпня. №117 (249). С. 3
149. Колгоспний драматичний гурток // Сталінська молодь. 1940. 2 серпня. №105 (406). С. 4.
150. Колгоспники вносять готівкою // Сталінська молодь. 1939. 4 серпня. №108 (240). С. 4.
151. Колгоспному коневі – максимуму уваги // Сталінська молодь. 1940. 6 березня. №32 (343). С. 1.
152. Коротко // Сталінська молодь. 1940. 22 листопада. №154 (455). С. 4.
153. Костюк П. Випуск медсестер запасу // Сталінська молодь. 1941. 4 квітня. №42 (512). С. 4.
154. Кращі учасники олімпіади // Сталінська молодь. 1940. 27 листопада. №156 (457). С. 4.

155. Кризьков Г. С. Лекції і бесіди в клубі // Сталінська молодь. 1939. 12 травня. №67 (199). С. 4..
156. Крикливий В. Покращити керівництво лекційною пропагандою // Сталінська молодь. 1940. 30 травня. №73 (374). С. 2.
157. Курси інструкторів фізкультури // Сталінська молодь. 1938. 110 жовтня. №94. С. 2.
158. Курси медсестер // Сталінська молодь. 1940. 12 березня. №35 (346). С. 4.
159. Л. Г. Створити нормальні умови для учительського інституту // Сталінська молодь. 1939. 8 серпня. №110 (242). С. 4.
160. Л. Н. Хокей // Сталінська молодь. 1940. 26 січня. №13 (324). С. 4.
161. Лапчинський Г. Вітають від усього серця // Сталінська молодь. 1939. 6 червня. №79 (211). С. 4.
162. Лижний перехід Кам'янець-Подільський – Проскурів // Сталінська молодь. 1941. 5 лютого. №16 (486). С. 4.
163. Лижний перехід Солобківці-Стріхівці // Сталінська молодь. 1940. 14 січня. №8 (319). С. 4.
164. Лист товаришеві Сталіну від колгоспників і колгоспниць, робітників і робітниць радгоспів, трактористів і трактористок МТС Кам'янець-Подільської області // Сталінська молодь. 1938. 12 квітня. №6. С. 1-2.
165. Лист учасника боїв у районі озера Хасан молодшого командира тов. Манзенка // Сталінська молодь. 1938. 22 жовтня. №100. С. 1.
166. Литвинюк Д. У передових лавах // Сталінська молодь. 1938. 6 квітня. №3. С. 1.
167. Лісовий П. Вивчають агротехніку посіву // Сталінська молодь. 1941. 8 березня. №30 (500). С. 3.
168. Лойчук М. Не знають активу // Сталінська молодь. 1940. 28 липня. №103 (404). С. 3.
169. Любонько І. Фізкультурний гурток // Сталінська молодь. 1939. 10 травня. №66 (198). С. 4

170. Ляндебурський С. Лекція для партійного активу // Сталінська молодь. 1936. 26 грудня. №130. С. 4.
171. Льоць П. Ю. Готуються до 125-річчя // Сталінська молодь. 1938. 2 жовтня. №90. С. 4.
172. М. Б. Знайдено бівень і зуб мамонта // Сталінська молодь. 1938. 4 жовтня. №91. С. 4.
173. М. Д. 114 тисяч карбованців вигравів // Сталінська молодь. 1940. 14 січня. №7 (318). С. 4.
174. М. Ф. 37 дівчат-трактористок // Сталінська молодь. 1940. 8 січня. №4 (315). С. 3.
175. М. Ц. Використати метод Фергани // Сталінська молодь. 1940. 10 січня. №5 (316). С. 4.
176. Майбутні шофери // Сталінська молодь. 1938. 10 вересня. №79. С. 4.
177. Манькович І. Концерт в колгоспі // Сталінська молодь. 1938. 8 жовтня. №93. С. 4.
178. Маринчак П. Школа малописьменних // Сталінська молодь. 1941. 8 березня. №30 (500). С. 2.
179. Медичний пункт села // Сталінська молодь. 1940. 7 серпня. №107 (408). С. 2.
180. Мельник В. Забутий клуб // Сталінська молодь. 1940. 2 серпня. №105 (406). С. 2.
181. Мельник П. Пропагандисти виборчого закону // Сталінська молодь. 1938. 8 квітня. №4. С. 2.
182. Мельник Я. Вивчаємо матеріали II з'їзду РСДРП // Сталінська молодь. 1938. 8 вересня. №78. С. 1.
183. Миронюк М. Інтернаціональний вечір // Сталінська молодь. 1941. 21 березня. №36 (506). С. 4.
184. Михайлов Н. Стінна газета – учасник виставки // Сталінська молодь. 1940. 28 березня. №43 (343). С. 4.

185. Мільман Я. 15 агітаторів // Сталінська молодь. 1940. 22 листопада. №154 (455). С. 4.
186. Міська конференція призовників // Сталінська молодь. 1940. 15 вересня. №124 (425). С. 1.
187. Мітинг в Деражнянській школі // Сталінська молодь. 1939. 8 травня. №65 (197). С. 1.
188. Мітинг гніву і обурення проти дій кривавого фашизму // Сталінська молодь. 1938. 3 грудня. №119. С. 3.
189. Мітинг гніву і обурення проти дій кривавого фашизму // Сталінська молодь. 1938. 5 грудня. №120. С. 4.
190. Мокрота Л. 10 дівчат вивчають трактор // Сталінська молодь. 1939. 20 травня. №71 (203). С. 2.
191. Монастирський Я. П. Підхоплюють почин ворошиловградців // Сталінська молодь. 1938. 4 жовтня. №91. С. 2.
192. Мордач О. Гарний почин // Сталінська молодь. 1940. 2 лютого. №16 (327). С. 4.
193. Мотрук А. Будують зразкові шляхи // Сталінська молодь. 1940. 30 травня. №73 (374). С. 3
194. Мотрук А. Драмгурток колгоспу // Сталінська молодь. 1939. 30 липня. №106 (238). С. 4.
195. Мудрий В. Відсутнє керівництво // Сталінська молодь. 1938. 6 квітня. №8. С. 2.
196. Музичко П. Колгоспна бібліотека // Сталінська молодь. 1940. 27 вересня. №130 (431). С. 3.
197. Музичук Н. Відрадіні наслідки // Сталінська молодь. 1941. 17 січня. №8 (478). С. 2.
198. На відзнаку Дня Конституції // Сталінська молодь. 1938. 5 грудня. №120. С. 4.
199. На Далекий Схід // Сталінська молодь. 1939. 2 липня. №92 (224). С. 3.

200. На зборах міського комсомольського активу // Сталінська молодь. 1940. 16 січня. №8 (319). С. 1.
201. На IV пленумі обкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1938. 26 вересня. №87. С. 4.
202. На колгоспному стадіоні // Сталінська молодь. 1939. 10 липня. №96 (228). С. 4.
203. На нараді передовиків сільського господарства // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
204. На обласному шахматно-шашечному турнірі // Сталінська молодь. 1939. 12 серпня. №112 (244). С. 4.
205. На районних зборах призовників // Сталінська молодь. 1939. 10 липня. №96 (228). С. 3.
206. На честь XV з'зду КП(б)У // Сталінська молодь. 1940. 16 травня. №66 (367). С. 3.
207. Нагородження вчителів сільських шкіл, які особливо відзначили // Сталінська молодь. 1939. 8 травня. №65 (197). С. 2.
208. Наклепник // Сталінська молодь. 1940. 30 травня. №73 (374). С. 4.
209. Накутня Ф. 1460 чол. закінчили тренувальний мінімум // Сталінська молодь. 1941. 29 січня. №13 (483). С. 1.
210. Насамперед виконати завдання перед державою // Сталінська молодь. 1940. 28 серпня. №116 (417). С. 1.
211. Наслідуюємо приклад комсомольців Колосова і Плотнікова // Сталінська молодь. 1938. 6 квітня. №3. С. 2.
212. Наші гості // Сталінська молодь. 1939. 26 червня. №89 (221). С. 4.
213. Ніколаєв М. Планерний гурток не працює // Сталінська молодь. 1938. 6 жовтня. №92. С. 4.
214. Новий будинок відпочинку // Сталінська молодь. 1939. 18 червня. №85 (217). С. 4.
215. Новий загін спеціалістів // Сталінська молодь. 1939. 8 липня. №95 (227). С. 4.

216. Новий кінотеатр і школа // Сталінська молодь. 1938. 12 листопада. №109. С. 4.
217. Новий кінотеатр і школа // Сталінська молодь. 1938. 22 листопада. №114. С. 4.
218. Нові кадри медичних працівників // Сталінська молодь. 1939. 16 липня. №99 (231). С. 4.
219. Нові колгоспні електростанції // Сталінська молодь. 1939. 28 серпня. №120 (252). С. 4.
220. Нові школи // Сталінська молодь. 1939. 10 серпня. №111 (243). С. 3.
221. Обговорення п'єси «Богдан Хмельницький» // Сталінська молодь. 1938. 26 грудня. №130. С. 1.
222. Обласна нарада по питанню масово-оборонної роботи // Сталінська молодь. 1941. 26 січня. №12 (482). С. 2.
223. Обласна нарада по питанню фізкультурної роботи // Сталінська молодь. 1940. 27 листопада. №156 (457). С. 1.
224. Обласна нарада робселькорів // Сталінська молодь. 1939. 6 травня. №64 (196). С. 1.
225. Овчарук А. Й. Антирелігійна пропаганда на задвірках // Сталінська молодь. 1938. 16 вересня. №82. С. 3.
226. Омельчишин. Донорство // Сталінська молодь. 1939. 10 липня. №96 (228). С. 3.
227. Організаційний пленум обкому КП(б)У // Сталінська молодь. 1940. 6 березня. №32 (343). С. 1.
228. Оринін // Сталінська молодь. 1938. 8 вересня. №78. С. 4.
229. Очистити комсомол від ворожої агентури // Сталінська молодь. 1938. 20 листопада. №113. С. 1.
230. Очистити обком від ненадійних людей // Сталінська молодь. 1938. 2 вересня. №75. С. 3.
231. V сесія обласної Ради депутатів трудящих // Сталінська молодь. 1941. 2 квітня. №41 (511). С. 1.

232. 5-річчя обласного театру // Сталінська молодь. 1940. 1 січня. №1 (312). С. 4.
233. Павлов. 1261 спеціалістів // Сталінська молодь. 1940. 2 серпня. №105 (406). С. 2.
234. Пам'ятник В. І. Леніну в селі // Сталінська молодь. 1938. 20 жовтня. №99. С. 4.
235. Пам'ятник Леніну // Сталінська молодь. 1939. 28 серпня. №120 (252). С. 4.
236. Паніч А. Масовий перехід молоді в протигазах // Сталінська молодь. 1938. 4 вересня. №76. С. 1.
237. Паніч А. Масовий перехід молоді в протигазах // Сталінська молодь. 1938. 20 вересня. №84. С. 1.
238. Пасущенко М. Комсомольці показують приклад // Сталінська молодь. 1939. 12 липня. №97 (229). С. 1.
239. Перша науково-методична конференція вчителів // Сталінська молодь. 1941. 28 березня. №39 (509). С. 1.
240. Перша обласна нарада трактористок // Сталінська молодь. 1940. 20 березня. №39 (340). С. 1.
241. Перший Пленум обкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1940. 25 вересня. №128 (429). С. 1.
242. Перші обласні санітарно-хемічні змагання // Сталінська молодь. 1938. 24 вересня. №86. С. 4.
243. Підготовка до прийому у вузи // Сталінська молодь. 1941. 2 квітня. №41 (511). С. 1.
244. Плаксії П. В санаторіях, будинках відпочинку // Сталінська молодь. 1939. 24 травня. №73 (205). С. 4.
245. Пленум Кам'янець-Подільського міськкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1939. 30 червня. №91 (223). С. 1.
246. Пленум Кам'янець-Подільського обкому КП(б)У // Сталінська молодь. 1938. 26 вересня. №87. С. 1.

247. Пленум Кам'янець-Подільського обкому КП(б)У // Сталінська молодь. 1940. 8 лютого. №19 (330). С. 1.
248. Пленум Кам'янець-Подільського обкому КП(б)У // Сталінська молодь. 1940. 10 лютого. №20 (331). С. 1.
249. Пленум обкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1936. 30 грудня. №132. С. 3.
250. По області (3 листів наших юнкорів) // Сталінська молодь. 1940. 24 березня. №41 (342). С. 4.
251. Посилити антирелігійну пропаганду і агітацію // Сталінська молодь. 1940. 24 травня. №70 (371). С. 1.
252. Привітання з крейсера «Комінтерн» обласній комсомольській газеті «Сталінська молодь» // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 1.
253. Привітання оргбюро ЦК КП(б)У по Кам'янець-Подільській області // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 1.
254. Призов у школи фабрично-заводського навчання // Сталінська молодь. 1941. 23 березня. №37 (507). С. 3.
255. Прокопюк П. Справа наклепниці Лернер // Сталінська молодь. 1939. 6 липня. №94 (226). С. 4.
256. Процьков А. Молоді депутати за роботою // Сталінська молодь. 1940. 28 травня. №72 (373). С. 4.
257. Радіоаудиторія при парткабінеті // Сталінська молодь. 1940. 24 листопада. №155 (456). С. 4.
258. Радіофестиваль // Сталінська молодь. 1938. 12 жовтня. №95. С. 4.
259. Радісна зустріч // Сталінська молодь. 1939. 24 серпня. №118 (250). С. 4.
260. Реалізація квитків 13 лотереї ТСОавіахіму // Сталінська молодь. 1939. 28 травня. №75 (207). С. 4.
261. Редакції газети «Сталінська молодь» // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 1.
262. Результати змагань // Сталінська молодь. 1940. 27 листопада. №156 (457). С. 4.

263. Речі трипільської культури // Сталінська молодь. 1939. 10 липня. №96 (228). С. 4.
264. Решетило К. Бригада тов.. Альошко // Сталінська молодь. 1938. 6 квітня. №3. С. 1.
265. Роботу колгоспних клубів – на вищий рівень! // Сталінська молодь. 1940. 10 березня. №34 (345). С. 1.
266. Ровінський І. Зразкові дитясла // Сталінська молодь. 1940. 20 листопада. №153 (454). С. 3.
267. Розгорнути фізкультурну роботу на селі // Сталінська молодь. 1939. 12 червня. №82 (214). С. 1.
268. Розен. Знайдено цінні речі // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
269. Розенблат Б. Вшанування пам'яті великого буревісника революції // Сталінська молодь. 1939. 18 червня. №85 (217). С. 4.
270. Розенблат Б. Харківський єврейський театр в Проскурові // Сталінська молодь. 1939. 8 липня. №95 (227). С. 4.
271. Розпочалася хлібоздача державі // Сталінська молодь. 1939. 8 липня. №95 (227). С. 4.
272. Розпочали букетування // Сталінська молодь. 1939. 6 травня. №64 (196). С. 4.
273. Романчук, Яковлюк. Колгоспний духовий оркестр // Сталінська молодь. 1938. 26 листопада. №116. С. 4.
274. Ручко В. П. Озброєння студентів марксистсько-ленінською наукою // Сталінська молодь. 1940. 28 січня. №14 (325). С. 2.
275. Рябін М. Зустріч зі славними воїнами // Сталінська молодь. 1940. 30 травня. №73 (374). С. 4.
276. С. Л. На заклик товариша Сталіна // Сталінська молодь. 1939. 12 травня. №67 (199). С. 3.
277. Савчук. Збори районного комсомольського активу // Сталінська молодь. 1938. 2 квітня. №1. С. 4.

278. Сандлер С. Літній театральний сезон // Сталінська молодь. 1938. 12 квітня. №6. С. 4.
279. Сандула М. Як не треба проводити вибори // Сталінська молодь. 1938. 20 жовтня. №99. С. 2.
280. Свистун М. Зв'язок з молоддю забезпечує успіх // Сталінська молодь. 1938. 8 квітня. №4. С. 2.
281. Свистун П. Байдужість до господарських питань // Сталінська молодь. 1939. 6 травня. №64 (196). С. 4.
282. Свистун П. Про обласну колгоспну спартакіаду // Сталінська молодь. 1940. 27 вересня. №130 (431). С. 2.
283. Світличний Б. І. Молодий творчий колектив // Сталінська молодь. 1940. 30 березня. №44 (344). С. 4.
284. Святий С. Молоді патріоти // Сталінська молодь. 1939. 6 липня. №94 (226). С. 3.
285. Сезонні дитячі ясла // Сталінська молодь. 1939. 2 липня. №92 (224). С. 3.
286. Семиряга М. І. Кращу молодь – до військових училищ // Сталінська молодь. 1938. 22 квітня. №11. С. 3.
287. Семінар по підготовці гімнастів // Сталінська молодь. 1940. 21 серпня. №113 (414). С. 4.
288. Сікора А. І. На колгоспній сцені // Сталінська молодь. 1940. 2 лютого. №16 (327). С. 4.
289. Сілкін. Виробничий похід ім. 1 Травня // Сталінська молодь. 1938. 16 квітня. №8. С. 1.
290. Слободнюк. Лекції лікаря // Сталінська молодь. 1938. 12 листопада. №109. С. 4.
291. Слюсаренко Є. За 100-пудовий урожай // Сталінська молодь. 1941. 19 березня. №35 (505). С. 2
292. Слюсарчук І. Д. найпочесніший обов'язок // Сталінська молодь. 1938. 2 вересня. №75. С. 3.

293. Сойфер М. Вечори, присвячені В. В. Маяковського // Сталінська молодь. 1938. 12 квітня. №6. С. 4.
294. Софронюк І. Санітарний гурток // Сталінська молодь. 1941. 17 січня. №8 (478). С. 2.
295. Сочівець. Готуємо кадри дорожників // Сталінська молодь. 1941. 2 квітня. №41 (511). С. 4.
296. Споденюк Я. Першими в районі // Сталінська молодь. 1940. 28 липня. №103 (404). С. 1.
297. Спортивна хроніка // Сталінська молодь. 1940. 9 серпня. №108 (409). С. 2.
298. Старченко. Поліпшити роботу шкіл по ліквідації неписьменності // Сталінська молодь. 1939. 14 травня. №68 (200). С. 4.
299. VII міська конференція ЛКСМУ Кам'янець-Подільська // Сталінська молодь. 1940. 15 вересня. №124 (425). С. 1.
300. VII тираж позики в Кам'янець-Подільську // Сталінська молодь. 1940. 4 серпня. №106 (407). С. 4.
301. Торчинський М. Колгоспний театральний фестиваль // Сталінська молодь. 1941. 21 березня. №36 (506). С. 4.
302. Тракторні бригади – кандидати на Всесоюзну виставку // Сталінська молодь. 1939. 30 червня. №91 (223). С. 2.
303. III пленум обкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1939. 6 червня. №79 (211). С. 1.
304. Трудящі області весело і радісно відсвяткували Першотравень. Дунаївці // Сталінська молодь. 1940. 4 травня. №60 (361). С. 2.
305. Трудящі області достойно відзначили День авіації // Сталінська молодь. 1939. 20 серпня. №116 (248). С. 4.
306. Трудящі області одностайно схвалюють мирну політику Радянського уряду // Сталінська молодь. 1940. 16 березня. №37 (348). С. 1.
307. У військові училища // Сталінська молодь. 1940. 24 травня. №70 (371). С. 4.

308. «У семи нянчок дитина без ока» // Сталінська молодь. 1941. 12 березня. №32 (502). С. 2.
309. Університет вихідного дня // Сталінська молодь. 1940. 2 лютого. №16 (327). С. 4.
310. Урочисте засідання Сесії міськради // Сталінська молодь. 1940. 23 лютого. №27 (338). С. 1
311. Урочистий пленум Кам'янець-Подільського міськкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1939. 26 червня. №89 (221). С. 1.
312. Урочистий пленум Кам'янець-Подільського міськкому ЛКСМУ // Сталінська молодь. 1938. 2 листопада. №105. С. 3.
313. Урочистий пленум Кам'янець-Подільської міської ради // Сталінська молодь. 1939. 24 липня. №103 (235). С. 1.
314. Урочистий пленум міської ради // Сталінська молодь. 1938. 10 листопада. №108. С. 4.
315. Урочисті збори комсомольців міста // Сталінська молодь. 1938. 8 вересня. №78. С. 1.
316. Урочисті збори міського комсомольського активу // Сталінська молодь. 1940. 1 вересня. №118 (419). С. 1.
317. Успіх кінофільму «Великое зарево» // Сталінська молодь. 1938. 24 листопада. №115. С. 4.
318. Успіх кінофільму «Человек с ружьем» // Сталінська молодь. 1938. 14 листопада. №110. С. 4.
319. Федорков Ф. До ювілею В. Сосюри // Сталінська молодь. 1940. 1 вересня. №118 (419). С. 4.
320. Хід реалізації позики по області // Сталінська молодь. 1939. 6 серпня. №109 (241). С. 1.
321. Цап С. М. Краще організувати роботу клубів // Сталінська молодь. 1939. 22 червня. №87 (219). С. 1
322. Цвіт І. Концерт кобзарів-бандуристів // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4

323. Цвіт І. Цікаві екскурсії // Сталінська молодь. 1940. 24 травня. №70 (371). С. 4.
324. Цимбаленко М. Культурно обслуговувати молодь на ланах // Сталінська молодь. 1938. 10 квітня. №5. С. 1
325. Цимбаленко М. Стінна газета та її актив // Сталінська молодь. 1939. 4 травня. №63 (195). С. 3.
326. Цимбаленко М. Щастя // Сталінська молодь. 1938. 16 квітня. №8. С. 3.
327. Цікаві лекції // Сталінська молодь. 1938. 28 вересня. №88. С. 4.
328. Цілою бригадою поїдемо на лісорозробки // Сталінська молодь. 1938. 18 квітня. №9. С. 2.
329. Шаліло П. О. Колгоспний драмгурток // Сталінська молодь. 1940. 30 січня. №15 (326). С. 4.
330. Шафир Й. Незабутні народні герої // Сталінська молодь. 1939. 14 травня. №68 (200). С. 2.
331. Швидко виправити помилки // Сталінська молодь. 1938. 6 квітня. №3. С. 1.
332. Шерешовський А. Заробітки стахановців // Сталінська молодь. 1939. 20 липня. №101 (233). С. 4.
333. Школа агронавчання // Сталінська молодь. 1940. 24 листопада. №155 (456). С. 4.
334. Школа снайперів // Сталінська молодь. 1939. 14 серпня. №113 (245). С. 4
335. Що наша область покаже на Всесоюзній сільськогосподарській виставці // Сталінська молодь. 1939. 8 липня. №95 (227). С. 2.
336. Юрчак В. Досягнення мопрівської організації // Сталінська молодь. 1940. 17 листопада. №152 (453). С. 2.
337. Якименко Г. Комсомольці – активні учасники будівництва колгоспних водоймищ // Сталінська молодь. 1940. 28 липня. №103 (404). С. 3.
338. Янішин І. Колгоспний оркестр // Сталінська молодь. 1940. 22 вересня. №127 (428). С. 2.

339. Янішин І. Радіопередача з колгоспу ім. Шевченка // Сталінська молодь. 1939. 16 липня. №99 (231). С. 4.

Монографії, книги, статті

340. Безручко Іван Григорович. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Безручко_Іван_Григорович.
341. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні (1917–1953): суспільно-політичний та історико-правовий аналіз. Кн. 2. Київ: "Либідь"–"Військо України", 1994. 686 с.
342. Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР. 1917-1941 рр.: джерелознавче дослідження. Вид. 2-е, випр., доп. / Пер. сл. І. М. Дзюби. Київ: Пенмен, 2017. 768 с.
343. Бойко О. Д. Історія України: посібник. 2-ге вид., допов. Київ: Видавничий центр "Академія", 2002. 656 с.
344. Будзей О. Кам'янецький календар на 2 квітня. URL: https://kampod.at.ua/publ/znakhidki_vid_o_budzeja/kam_39_janeckij_kalendar/kam_janeckij_kalendar_na_2_kvitnja/48-1-0-972
345. Гаврищук А. П. З історії Кам'янець-Подільського учительського інституту (1939-1944) // Освіта, наука і культура на Поділлі: зб. наук.пр. Кам'янець-Подільський, 1998. Т. 1. С.51-56.
346. Гаврищук А. П. Кам'янець-Подільський учительський інститут (1939-1948 рр.) // Кам'янець-Подільський державний університет: минуле і сьогодення. Кам'янець-Подільський: Оіном, 2003. С.77-108.
347. Єсюнін С. Герась Соколенко поет трагічної долі. URL: <https://shepetivka.com.ua/statti/kultura/360-geras-sokolenko---poet-tragichnoyi-doli.html>.
348. Єфіменко Г. Г. Національно-культурна політика ВКП(б) щодо Радянської України (1932-1938). Київ: Інститут історії України, 2001. 304 с.
349. Завальнюк О. М., Прокопчук В. С., Гаврищук А. П. Кам'янець-Подільський державний учительський інститут у роки Великої Вітчизняної

- війни: дослідження, документи і матеріали, спогади. Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2010. 448 с.
350. Касьянов Г. В. Українська інтелігенція 1920-х 30-х років: соціальний портрет та історична доля. Київ: Глобус, Вік; Едмонтон: Канад. ін-т Укр. Студій Альберт. ун-ту, 1992. 176 с
351. Комарніцький О. Б. Кам'янець-Подільський учительський інститут 1939-1941 рр. у газетних фондах наукової бібліотеки К-ПНУ імені Івана Огієнка // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство / [редкол.: О.М.Завальнюк (голова), В.С.Прокопчук (відп. ред.), П.С.Атаманчук та ін.]. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. Вип. 2. С.431-442.
352. Кондратюк К. Радянська Україна 20–30-х років ХХ ст.: сучасний історіографічний дискурс // Вісник Львівського університету. Серія історична. Львів, 2013. Вип. 48. С. 245–261.
353. Крючкова Н. Д. Бібліотеки Поділля на сторінках районних газет 30-х років ХХ століття. URL: <https://library.kpnu.edu.ua/2021/02/09/biblioteky-podillya-na-storinkah-rajonnyh-gazet-30-h-rokiv-hh-stolittya/>
354. Кульчицкий С. В. Внутренние ресурсы социалистической индустриализации СССР (1926–1937). Киев: Наук. думка, 1979. 256 с.
355. Кульчицкий С. В. Участь робітників України у створенні фонду соціалістичної індустріалізації. Київ: Наук. думка, 1975. 175 с.
356. Литвин В. М. Історія України (у 3-х томах). Т. III. Новітній час (1914-2004). Кн. перша. Київ: видавничий дім «Альтернативи». 832 с.
357. Маківчук Федір Юрійович. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Маківчук_Федір_Юрійович.
358. Маршрутами історії [Текст] / Уклад. Ю.І. Шаповал, За ред. Ф.М. Рудича, І.Ф. Кураса. Київ: Політвидав України, 1990. 655 с.
359. Нікольський В. М. Репресивна діяльність органів безпеки СРСР в Україні (кінець 1920-х – 1950-ті рр.). Історико-статистичне дослідження. Донецьк: Вид-во Донецького національного університету, 2003. 624 с.

360. Політична історія України. ХХ століття: У 6-ти т.: Т. 3: Утвердження радянського ладу в Україні (1921–1938) / С. Кульчицький (кер.), Ю. Шаповал, В. Греченко та ін. Київ, 2003.
361. Про минуле – заради майбутнього [Текст] : збірник / П. Л. Варгатюк [та ін.]; упоряд. Ю. І. Шаповал; голова ред. кол. І. Ф. Курас; Інститут історії партії при ЦК Компартії України – філіал Інституту марксизму-ленінізму при ЦК КПРС. Київ: Видавництво при Київському державному університеті, 1989. 408 с.
362. Слинько І. І. Соціалістична перебудова і технічна реконструкція сільського господарства України (1927–1932 рр.). Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. 325 с.
363. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки / В. М. Даниленко, Г. В. Касьянов, С. В. Кульчицький; ред. С. О. Васильченко, рец. канд. іст. наук Ю. І. Шаповал. Київ: Либідь, 1991. 342 с.
364. Україна крізь віки. У 15-ти тт. Т. 11: Кульчицький С. В. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.) / За заг. ред. В. Смолія. НАН України. Інститут історії України. Київ: Альтернативи, 1999. 336 с.
365. ЧК-ГПУ-НКВД в Україні: особи, факти, документи / Ю. Шаповал, В. Пристайко, В. Золотарьов. Київ: Абрис, 1997. 608 с.: іл.